Nro 194.
D. 16. Sierpnia.
WTOREK.
ROK 1825.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Wejście Wojsk Polskich do Wieliczki 1809

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

w Dniach od 8 do 13 b. m. *Zgromadzenie XX. Piiarów w Króle: Polskiem* odbyło *Jeneralną Kapitułę*, której przedmiotem był wybór *Prowincjała, Rektorów* i urządzenie ogólnych interesów prowincji. Prezesem tej Kapituły wybrano iednomyślnie WJX. *Bielskiego Exprowincjała*, Członka Tow: P. N. 70 letniego starca, męża znaiomego z rzadkich cnot, gruntownego światła i głębokiej erudykcji. Sekretarzem JX. *Andraszka* Członka Warszaw: Towarzy: P. N. Prefekta Szkoły Woiewódzkiej przy *ulicy Długiej*. Na dostojność *Prowincjała* czyli Naczelnika zgromadzenia wyniesiony został większością kresek WJX. *Jan Bystrzycki* były Rektor Szkoły Woiewódzkiej przy ulicy Długiej, Członek Tow: Warsza: Przy: Nauk i Krakowskie-Naukowego, wysłużony Profesor Fizyki znany z uczonych dzieł w tym przedmiocie, które dotąd są po Szkołach używane. *Konsystorz* czyli Radę łącznie z *Prowincjałem* zarządzaiącą zgromadzeniem składaią: WW. JJXX. *Antoni Dąbrowski* Członek T.W.P. N. Profesor Matema: w Uniwersy: Warszaw. Kawaler Orderu S. *Stanisława*, *Assystens* prowincji pierwszy. *Edmund Andraszek* Assystens drugi. *Adam Kamionowski* Konsultor (Radca) prowincji pierwszy. *Walerjan Strzeszewski* Konsultor drugi. Co do *Rektorów Szkół*, następuiące zaszły odmiany: JX. *Adam Kamionowski* mianowany Rektorem Szkoły Woiewo: przy ulicy Długiej. JX. *Jakób Ciastowski* Rektorem *Konwiktu Warsza:* na Żoliborzu (Jolibor). JX. *Paweł Redecki* Rektorem Szkoły Woi: w *Łukowie*, JX. *Gabryel Bielecki* Rektorem Szkoły Wydziałowej *Wieluńskiej*. z Resztą wszystko na dawnej pozostało stopie.—

z Całej prawie *zachodniej* i *południowej Europy* a nawet z *Anglji* donoszą o nadzwyczajnych i ciągłych upałach, które dochodzą do 34 stopni! *Jarzyny* w ogrodach zwiędły, *wody* w stawach i studniach wychły, niektóre nawet szerokie rzeki można przechodzić. Trudno uwierzyć co donoszą Dzienniki *Francuzkie* że d. 19 z. m. w Tuluzie *Termometr Romiura* (na słońcu) wskazał stopni ciepła 67, a woda wystawiona na upał słoneczny zawrzała iak *ukrop*. *Ludzie* umieraią na polach, a *Krowy* niemaiąc paszy, niewydaią *mleka*, przezco *masło* zdrożało o 5 razy. w *Hiszpanji* wczasie upału spadł *deszcz kamienny*, te kamienie ważyły po 16 łutów. U nas w *Polszcze* dzieie się przeciwnie, kiedy niekiedy upał doydzie do 23 stopni, lecz zwykle nawet w południe tego lata bywało tylko stopni od 14 do 19. Rzadko który dzień przeminie bez deszczu. Wczorajszą Pocztą z *Chełma* przysłano do *Warszawy* uwagi nad terazniejszym stanem *Parokręgu*, Autor twierdzi że z dnia 16 na 17ty b.m. (to iest dziś) i z 17 na 18 ma być *temperatura* bliska *zamrozi*, a miejscami będą przymrozki, przytem

iesli nie w *Polszcze* to w inszej części *Europy* wiednym z tych 2 dni pruszyć będzie *śnieg*, naypewniej dnia 18. Przytem twierdzi iż nastąpią wichry, miejscami gradobicia, ulewy, szczególniej przy rzekach. Ma to być skutkiem rozłożenia *planet*, a takowa przepowiednia opiera się na kilkuletniem postrzeżeniu o którem później *Autor* donieść obiecuie. — (Dziś co do *Warszawy* ta przepowiednia iescze niesprawdziła się, zamiast *zamrozi Deszcz* ciągle pada od kilkunastu godzin.)

Wczoraj pochowano zwłoki ś. p. JP. *Stanisława Smoczyńskiego*, za którego duszę dziś Exekwje odbyły się u XX. *Kapucynśw.*

Artykuł nadesłany. — Ulica *Królewska* zostawszy od dnia 1go Maia prawie wyludnioną przez wyprowadzenie się ztamtąd *Starozakonnych*, zwolna znowu ludną się staie i w krótkim czasie do rzędu najpięknieyszych ulic w stolicy liczoną będzie. Jedna iej strona bowiem składaiąc się z pięknej *kraty żelaznej* przez którą cały prawie *Ogród Saski* w świetnej widać okazałości, obok niej wspaniały gmach *Szkoły Jeżdzenia* i piękny dom *Lesla*. Domy zaś po drugiej stronie tej ulicy będące prawie wszystkie iuż są odnowione i poczęści zamieszkane. Pomiędzy sklepami nowo w nich założonemi, celuie *Magazyn Siodeł Hartmana*, który się tamże do domu z ulicy Wierzbowej wprowadził. *Fabrykant* ten wsławił się znacznie w stolicy naszej w przeciągu lat kilku, tak przez najdoskonalszą robotę przedmiotów u niego wyrabianych, iako też przez rozmaite użyteczne wynalazki Siodeł, Kaszkietów, Hełmów, Torb myśliwskich, wybornych Pugiljaresów, Toalet podróżnych, Kufrów i innych przedmiotów, które nietylko w naszej stolicy dla użyteczności swoiej bardzo są chwalone, ale nawet za granicą za doskonałe uznane zostały.

Do Księgarni N. *Glücksberga* przybyły exemplarze 4tej edycji dzieła pod tytułem: *Histoire de Napoléon et de la Grande armée pendant l'année* 1812. *par M. le Comte de Segur.* 2 *vol. et atlas.*

Wczoraj po ukończeniu Traiedji *Hamleta*, JPan *Werowski* i JPani *Ledóchowska* przywołaniem zaszczyconemi zostali.—Pani *Kornega* Spiewaczka (rodem Polka) wyiechawszy z *Paryża*, znajduie się od nieiakiego czasu w *Londynie*, gdzie iuż dała kilka *Koncertów* i z oklaskami przyiętą została.

Stary Marywil iuż iest rozebrany prawie w 3 częściach.

P. *Giephart* Siodlarz, przeprowadził się z ulicy *Senatorskiej*, pod N. 473 Lit. C. przy ulicy *Wierzbowej*, gdzie w nowo założonym *Magazynie* dostać można lub obstalować wszelkiej roboty *Siodlarskiej* w najnowszym guście, za cenę umiarkowaną.

Spodziewaią się że wkrótce nastąpić maiący Jarmark w *Łowiczu* na S. *Mateusz*, będzie liczny; wiele *Owiec* i *Koni* ma być tam sprowadzonych.

W czasie pierwszego Sejmu *Grodzieńskiego* za panowania *Stanisława Augusta*, był *Ekonom* w bliskości *Grodna* w dobrach *Stołowych Królewskich*, nazwiskiem *Bazyli Baraniecki*; miał on 8 *Synów* z których każdy rodził się w dniu gdy przypadało Swięto iakiego Swiętego zaczynaiącego się od litery B. Ojciec na *Chrzcie S.* przeznaczał swym Synom Jmiona tychże Patronów, i tak iego Synowie mieli imiona: *Bonawentura, Benedykt, Bonifacy, Bartłomiej, Benon, Bernard, Błażej* i *Bruno*. Cyfra przeto tak Ojca iak wszystkich Synów składała się z liter B.B.—Uwiadomiony o tem *Król*, oświadczył że najmłodszego Syna, ieszcze z *oleiu* nieochrzczonego, trzymać będzie do chrztu, obrawszy za Kumę

swą Siostrę *Kasztelanową Krakowską*, któréj przezwisko (Branicka) także zaczynało się od litery B. Ta Pani przeznaczyła *Ekonomowi* miejsce *Borowego*, wswych dobrach *Białostockich*; a zatem *urząd* i *miejsce* także zaczynały się od litery B.

Stopni Ciepła dnia 9 Sierpnia 17. — d, 10, 21.—d, 11, 19. d, 12, 14.—d, 13, 17.—d, 14, 21.—d, 15, 20.

ROZMAITOŚCI.

Sądząc z nowszych wiadomości, zdaie się niepotwierdzać że *Kapudan Basza* dostał się wniewolą do *Greków*. Także niepotwierdza się że poległ Jenerał *Boier* będący w służbie *Egipskiej*.—Gdy w *Paryżu* w pewnem towarzystwie złożonem z osób dostojnych rozmawiano o *zmniejszeniu prowizji od papierów skarbowych*, obecna iedna z *Dam* rzekła „ten Proiekt iest podobnym do *Kochanka*, który na swym zegarku posuwa *Index*, a przez to mniema iż zbliża się chwila w któréj ujrzy swą ulubioną." — Donoszą z *Hiszpanji* że w *Aragonji* znowu snuią się bandy burzycieli zagrażaiących *śmiercią* stronnikom zwanym *Negro*. Policja śledzi troskliwie byłego Dowódcę *Merino*, który się znowu ukazał. — Odebrano wiadomość we *Włoszech* że pod *Argos* niezawodnie przyszło do bitwy między *Grekami* a *Turkami*, wktórej *Ibrahim* stracił znaczną liczbę swych Żołnierzy i cofnął się do *Trypolizy*. — Pierwszy przykład wydarzył się w *Turczech* że *Muzułmanin* odważył się puścić *Balonem*, iest to *Smirneńczyk*, kazał robić *Balon* nierównie większy od wszystkich iakie tylko były w *Europie*; ale wątpią aby uiścił przyrzeczenie.— Na zgromadzeniu towarzystwa *Missjonarzy* w *Dublinie*, przeczytano między innemi następuiące wiadomości o zabobonie *Indjan*, przesłane przez Missjonarza *Reeve* z *Ballary* w *Indjach*. Mieszkańcy tameczni czczą *zwierzęta* iak bóstwo, a tych którzy iedzą mięso, poczytuią za okrutników. Dusze *zwierzęce* i *ludzkie* zarówno uważaią; *słońce* i *xiężyc* są u nich istotami Boskiemi, a grzmot poczytuią za mowę Bogów. Maią 30 miljonów bożyszczów i przedaią ie na ulicach. Na targach widać razem koszyki z owocami i bożyszczami. Cześć tych bożyszczów więcej zabiera czasu *Indjanom*, niż *Katolikom* największe uroczystości religijne. Niektóre ich *procesje* trwaią od godziny 5téj wieczorem aż do 3ej nazaiutrz zrana, na nich bywa czasem 20,000 osób, które tańcuiąc i śpiewaiąc niosą bożyszcza swoie z iednej ulicy na drugą. Pobożność czyni *Indjan* bardzo hojnemi, i są takie świątynie, które na rok dostaią darów za 800,000 złp: *Fanatyzm* ich do tego stopnia dochodzi, iż niektórzy dobrowolnie każą się wbiiać na pal, topić w rzekach, lub żywcem zagrzebać! Często się zdarza, iż *Indjanin* przebiia sobie ięzyk nożem, i tak nie wyjmuiąc noża chodzi. Niekiedy pieką się przy wielkim ogniu, lub noszą zapalone drwa na gołem ciele, dla ułagodzenia gniewu iakiego z bożków swoich. Wyrachowano iż w średnim stosunku co 4ry godzin iedna *Indjanka* pali się na stosie. Przy pogrzebie zmarłego niedawno *Indyjskiego Xiążęcia*, spaliły się razem z ciałem *żony* iego, których było 18, i iedno *dziecie*. Wszystkie występki maią u *Indjan* osobnych bożków, i tak naprzykład, złodzieie i rozbójnicy maią swoiego bożka, pod którego opieką zostaią. Pewny *Indjanin* pamiętał ieszcze dobrze, iż był dawniej *krową*, i przypominał sobie znaki, które miał na uchu. Gdy był *krową* dawał dobre mleko i w nagrodę za to, został przemieniony w człowieka.!! — Według najnowszego opisu różnych kraiów *Ameryki Południowej*, w iednej części *Kolum*-

bji tyle znajduie się *Koni* i w tak małej są wartości, że *Żebracy* wędruiąc od wsi do wsi dla uproszenia o wsparcie, nie pieszo, lecz konno odbywaią tę podróż! — Pismo wychodzące w Berlinie *Dostrzegacz nad Spreą* ogłosił następuiące *zadanie rachunkowe*: ,,Wiele iest *Owiec* w takiej trodzie, którą licząc po 2, po 3, po 4, po 5, i po *6 sztuk*, zawsze przecież iedna *Owca* zbywać będzie? w Jednym tylko przypadku, to iest licząc po 2 sztuk, nic niezostanie. — Mieszkańcy *Neapolu* z radością i zapałem powitali swego Monarchę wracaiącego z *Medyolanu*; tegoż wieczora Król z Królową i całym dworem znajdował się w Teatrze S. *Karóla*, gdzie dano stosowną *Kantatę* z muzyką *Pacyniego* po której nastąpiła Opara *Amazylla* wykonana przez pierwsze *talenta*.

w *Wiedniu* odebrano wiadomość że *Odysseusz* iuż nieżyie, znaleziono go potłuczonego z postronkiem na szyi, i leżącego przy murze więzienia w którem zostawał. — Owa sławna *Bobelina* także została zamordowaną.

PRZYIECHALI do WARSZAWY.

Hejdeken Karol Konsul z Gdańska. — Dmitriow Radca z Wilna. — Pawłowski Kupiec z Poznania. — Pruszak Hrabia z Bydgoszczy. — Jezierski Wincenty Ob: z Jorkowy Woli — Glixelli Sekret: z Kielc. — Suchecki Stanisław Oby: z Gdańska. — Hornowski Assesor z Płocka. — Bromirski Jakób Oby: z Prasnyskiego. — Sakierski Ferdynand Oby: z Poznania. — Dorożkiewicz Izydor Oby: z Kalisza. — Zimnoch Leopold Oby: z Łomży. — Koryciński Antoni Oby: z Węgrowa. — Gaszyński Sędzia z Siedlec. — Uruski Kaietan Obywa: z Melanowa. — Łaguna Błażej Oby. z Romanowa. — Topiński Antoni Oby: r Pułtuska. — Żebrowska Antonina Marszałkowa z Ostrołęckiego.

DONIESIENIA.

w Miesiącu Kwietniu r.b. pozyskawszy zobowiązanie iednego z Patronów Woie: Lubels:, aby korresponował zemną i wyiętę z Akt Foralnych Lubel: wiadome mu papiery spiesznie doręczył. Oczekuiąc nato w Warszawie powtórzyłem listem ostatnich dni Lipca r.b. maią prośbę wskazawszy Nra papierów pod któremi w Aktach Foralnych Lubels: znaleść ie można; mianowicie Dekreta z lat 1803 i 1809 nieodbicie mnie potrzebne, nic dotąd nieodebrawszy od niego, oświadczam iż będąc natym wiele stratny, ieśli w dni 10 nieodbiorę papierów w Warszawie pod wiadomym adressem, przymuszony będę się zgłosić do osoby przez pismo publiczne z wynurzeniem mego żalu. — S. M.

Osoba idąca ulicami Podwal i miodową do Ogrodu Krasińskiego, zgubiła Bransoletkę w kształcie węża z główką i ogonem wyzłacanym, uprasza się znalazcy aby tę zgubę zechciał oddać do Drukarni Kurjera, gdzie otrzyma przyzwoitą nadgrodę.

Osoba posiadaiąca ięzyk polski, francuzki i niemiecki, życzy sobie mieć miejsce za Guwernantkę, dowiedzieć się oniej przy ulicy Senatorskiej pod Nr 463 u Pani Alexander.

w Dniu 16 Sierp: r.b. o godzinie 3 z południa w War: przy ulicy Browarnej Nr 2729 odbędzie się sprzedaż publiczna prawnie zaiętych ruchomości iako to, Katarynka graiąca, Paiąk mosiężny, Stoły e.t.c. zaś w dniu 17 t. m. i r.b. o godzinie 3 z południa przy ulicy Sto Jerskiej pod Nr 1765 sprzedane będą Stoły, Kanapy, Krzesła, e.t.c. za gotowe pieniądze. —

Nepomucen Chmieleński Kom. Sąd.

w Pałacu Potockich na Krakow: Przed: pod Nr 415 naprzeciw Pałacu X. Namiestnika w pawilonie, wchodząc do pałacu po stronie lewej, znajduią się 3 oddziały mieszkań do naięcia od S. Michała r.b. to iest; Na dole 5 pokoi z kuchnią, drwalnią, piwnicą. Na 1szem piętrze 2 oddziały po 6 pokoi z kuchniami, w iednem oddziale iest widok od ulicy Krako: Przedmieścia, do każdego oddziału stajnia na 2 konie i na 2 poiazdy w wozowni miejsce. Życzący najmu i widzenia tych pokoi, uda się do Pisarza pałacowego, ugoda zawiera się z Rządcą tegoż Pałacu. —

Osoba przeszło lat 25 maiąca, posiadaiąca gruntownie znaiomość gospodarstwa rolniczego, nietylko teoryczniе lecz i praktycznie, ciągle bowiem temże trudniła się lat 6; życzy sobie wejść w obowiązki Kommissarza lub Rządcy dóbr, z możnością wystawienia za osobą swą kaucji hypotecznej, a że gospodarstwo cztero polowe słusznie iest za lepsze osądzonę, obowiązuie się przeto w dobrach swemu zarządzeniu poruczonych tenże systemat wprowadzić, pola uregulować ieometrycznie; bliższą wiadomość powziąść można Drukarni Kurjera Warszawskiego. w Kraiu lub Zagranicą.

Teatr. w Krótce wznowiona Drama, *Karól XII pod Benderem.*